

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 9C/141/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813205793
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2014:5813205793.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom v právnej veci navrhovateľa: F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. E. XXX/X, V. nad N. proti odporkyni: T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. Y. XXX/XX, X., v konaní zast. R. L., bytom D. Y. XXX/XX, X., v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti a o vzájomnom návrhu na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 11P/7/2005-286 zo dňa 01.06.2007 tak, že navrhovateľ je povinný prispievať od 16.10.2013 na výživu odporkyne sumou 100,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Zameškané výživné za mesiace október 2013 až november 2014 vo výške 938,- Eur je navrhovateľ p o v i n ý zaplatiť odporkyni v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur splatných spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celé zameškané výživné.

III. Vo zvyšku súd vzájomný návrh odporkyne z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

Po spresnení návrhu žiadal navrhovateľ počnúc dňom 01.11.2013 zrušiť vyživovaciu povinnosť voči odporkyni určenú rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 11P/7/2005-286 zo dňa 01.06.2007. Návrh zdôvodnil tým, že oproti určeniu výživného sa situácia zmenila, lebo odporkyňa, ktorá je jeho dcérou je už dospelá a ukončila stredoškolské štúdium. Nakoľko s ním nekomunikuje, nevie či ďalej študuje a pravdepodobne pracuje v zahraničí.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 16.10.2013 uviedla, že pokračuje v štúdiu na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave. Zároveň žiadala zvýšiť výživné na sumu 200,- Eur mesačne, pretože náklady na štúdium a živobytie sa jej značne zvýšili. Na pojednávaní spresnila, že výživné požaduje zvýšiť od 23.09.2013.

Tunajší súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 31.12.2013 č.k. 9C/141/2013-43 tak, že návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Súčasne zmenil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 11P/7/2005-286 zo dňa 01.06.2007 tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť prispievať počnúc dňom 16.10.2013 na výživu odporkyne sumou 162,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, ďalej uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporkyni

zameškané výživné v sume 324,72 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku vzájomný návrh odporkyne zamietol a v tejto časti odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 30.09.2014 č.k. 5Co/107/2014-70 potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti, v ostatnom rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku, pokiaľ tunajší súd zamietol návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti. Zároveň uviedol, že zvýšené výživné je síce v súlade s odôvodnenými potrebami odporkyne, no na základe zisteného skutkového stavu nie je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa takto vysoké mesačné výživné platiť.

Po čiastočnom zrušení rozsudku a vrátení veci v tomto rozsahu na ďalšie konanie navrhovateľ žiadal vykonať dokazovanie ohľadne pomerov matky odporkyne, rodinných prídavkov a dôvodov, prečo odporkyňa nedostala sociálne štipendium. Uviedol, že jeho pomery sa medzičasom nijako zásadne nezmenili.

Odporkyňa vysvetlila, že sociálne štipendium jej nevyšlo kvôli tomu, že nemá študujúceho súrodenca. Navštevuje druhý ročník vysokoškolského štúdia, o čom predložila študentský preukaz.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 11P/7/2005 (ktorý je súčasťou spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/60/2009) súd zistil, že naposledy bolo o výživnom navrhovateľa voči odporkyni rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 11P/7/2005-286 zo dňa 01.06.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/44/2007-321 zo dňa 21.08.2007. Navrhovateľovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu v tom čase maloletej odporkyne sumou 1.000,- Sk mesačne. Súd pri určení výživného vychádzal zo skutočnosti, že odporkyňa bola žiačkou 7. ročníka základnej školy, jej matka bola v tom čase SZČO s priemerným mesačným príjmom cca 7.800,- Sk. Odporkyňa bývala s matkou a dvoma plnoletými súrodencami v rodinnom dome spolu so starou matkou. Navrhovateľ bol nezamestnaný, nepoberal dávku v nezamestnanosti, ani dávku v hmotnej núdzi.

Od 01.09.2013 je odporkyňa študentkou denného vysokoškolského štúdia na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave, v súčasnosti študuje v 2. ročníku. Už v rozsudku zo dňa 31.12.2013 tunajší súd uviedol, že náklady odporkyne na pokrytie nevyhnutných potrieb predstavujú minimálne sumu 324,- Eur mesačne, pričom bez potreby opakovania tých istých skutočností poukazuje v podrobnostiach na stranu 7 odôvodnenia uvedeného rozsudku s tým rozdielom, že oproti minulému roku, kedy odporkyňa bývala v podnájme za 115,- Eur mesačne, v súčasnosti býva na internáte za 65,- Eur mesačne.

Navrhovateľ je od 02.05.2012 zamestnaný ako stavebný robotník v spoločnosti Prvá consulting energi s.r.o., Nižná. Mzda bola dohodnutá na sumu 327,20 Eur, v čistom poberá okolo 300,- Eur mesačne. Svoje mesačné výdavky deklaroval na sumu 66,84 Eur ako úhradu za byt, 40,- Eur elektrina, 4,64 Eur rozhlas a televízia, 2,50 Eur vedenie bankového účtu, 1,27 Eur domová daň a komunálny odpad, 13,24 Eur internet, 10,- Eur telefón + 3,- Eur mesačne na poštovné za jednotlivé mesačné úhrady, spolu 141,49 Eur a okrem toho uhrádza výživné odporkyni 33,- Eur mesačne.

Z uvedeného je zrejmé, že na strane odporkyne došlo k zmene pomerov oproti pomerom spred siedmich rokov, kedy bola školopovinným dieťaťom s úplne inými potrebami v porovnaní s tým, aké má v súčasnosti ako vysokoškolská študentka. Takisto k zmene došlo aj na strane navrhovateľa, ktorý má v súčasnosti príjem z pracovného pomeru, oproti poslednej úprave výživného kedy bol nezamestnaným.

V takýchto prípadoch ust. § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) hovorí, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je

zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporkyne podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine stále trvá, tak ako to bolo vysvetlené na strane 5 a 6 rozsudku zo dňa 31.12.2013, na ktoré dôvody súd týmto poukazuje bez nutnosti ich znovu uvádzať.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62 ods. 5 cit. zákona má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ust. § 75 ods. 1 zákon o rodine určuje, že pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Aplikujúc potom citované ustanovenia na súčasné pomery účastníkov súd dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa prispievať od 16.10.2013 na výživu odporkyne čiastkou 100,- Eur mesačne, ktorá predstavuje ani nie polovicu sumy potrebnej na pokrytie jej odôvodnených potrieb v sume okolo 320,- Eur mesačne (resp. v sume 270,- Eur od začiatku druhého ročníka štúdia vzhľadom na pokles nákladov o 50,- Eur mesačne na ubytovanie). Vyššou sumou navrhovateľ nie je schopný odporkyne prispievať, preto súd vo zvyšku jej vzájomný návrh zamietol. Rovnako súd zamietol návrh odporkyne aj pokiaľ žiadala zvýšiť výživné už od 23.09.2013, pretože podľa § 77 ods. 1 druhej vety zákona o rodine možno výživné priznať len odo dňa začatia súdneho konania a odporkyňa podala vzájomný návrh na zvýšenie výživného na súd dňa 16.10.2013. Súd vychádzal z toho, že výživné má prednosť pred inými výdavkami a preto za odôvodnené výdavky vzhľadom na povahu práce vykonávanej navrhovateľom nepovažoval výdavky na internetové pripojenie, telefón a s nimi súvisiace úhrady poštovného. Za nevyhnutné u navrhovateľa súd považoval výdavky v sume 115,25 Eur, teda po odpočítaní z jeho mesačnej mzdy 300,- Eur mu zostáva okolo 180,- Eur, z ktorej sumy potom čiastkou 100,- Eur mesačne môže prispievať na výživu odporkyne bez toho, že by bola ohrozená jeho vlastná výživa. Tvrdenia navrhovateľa o nemožnosti zvýšiť si vlastným pričinením svoj príjem súd považuje za neopodstatnené, pretože jeho sedemročná evidencia na úrade práce svedčí skôr o nezájume o pracovné príležitosti. Navrhovateľ nie je nijak zdravotne obmedzený v pracovnej spôsobilosti a ako jeden odborne vzdelaný a inteligentný človek nemôže iba pasívne čakať, že zodpovedajúca práca za adekvátnu odmenu si ho nájde sama.

Súd nevykonal navrhovateľom požadované podrobnejšie dokazovanie ohľadne pomerov matky odporkyne, pretože pokiaľ je vo vyššie uvedenom rozsahu v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu odporkyne, je bezpredmetným aké sú osobné, majetkové a príjmové pomery matky pokrývajúcej zvyšok nákladov na odôvodnené potreby odporkyne. Aj keď by sa totiž preukázalo, že matka odporkyne má oveľa širšie možnosti prispievať na výživu (či už z dôvodu vyššieho než deklarovaného príjmu na úrovni 700,- Eur mesačne, resp. lepších majetkových pomerov, atď.), nijako by to vzhľadom na zistené pomery navrhovateľa neznižovalo rozsah jeho vyživovacej povinnosti. Inými slovami, bez ohľadu na to, či matka môže prispievať odporkyne vo väčšej miere, nemá to vplyv na rozsah vyživovacej povinnosti navrhovateľa ako druhého z rodičov. Pokiaľ si matka vyživovaciu povinnosť plní v dostatočnom rozsahu, súd bez návrhu odporkyne nemal podklad pre to, aby rozhodoval o jej vyživovacej povinnosti k odporkyne ako na to poukazoval navrhovateľ. Súd tiež neskúmal z akého dôvodu odporkyňa nemá nárok na sociálne štipendium, nakoľko toto štipendium je len podporným nástrojom zo strany štátu, ktorého úlohou nie je suplovať prioritnú zákonnú vyživovaciu povinnosť rodiča. To sú odpovede na otázky navrhovateľa nastolené v odvolaní, prečo sa súd sústredil iba na neho ako na otca a nie aj na matku odporkyne.

Pri vyčíslení zameškaného výživného za obdobie od 16.10.2013 do vyhlásenia rozsudku 24.11.2014 súd vychádzal z toho, že navrhovateľ uhradil odporkyne výživné v sume 33,- Eur mesačne čo za 14 mesiacov predstavuje 462,- Eur. Po odpočítaní od sumy 1.400,- Eur (14 x 100,- Eur mesačne)

to predstavuje zameškané výživné 938,- Eur, ktoré súd povolil navrhovateľovi zaplatiť v primeraných mesačných splátkach po 20,- Eur mesačne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), podľa ktorého platí, že ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Tak navrhovateľ ako aj odporkyňa boli v konaní čiastočne úspešní, navrhovateľ v časti o zvýšenie výživného, odporkyňa v časti o zrušenie výživného a čiastočne o zvýšenie výživného. Preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.